

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati peti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Prometni minister pod težko obtožbo

Na današnji seji je poslanec Vujić očital prometnemu ministru korupcijo. — Neznosne razmere v našem prometu. — Ostra kritika prometne politike.

Beograd, 13. januarja. Finančni odbor, ki je včeraj popoldne pričel razpravo o proračunu prometnega ministrstva, je danes popoldne nadaljeval debato o tem proračunu, ki bo zaključena šele na popoldanski seji. Danes dopolne sta govorila zemljoradnik Vujić in g. Pavle Radić.

Posl. Vujić je v začetku svojega govora predvsem naglasil, da je prometni minister general Milosavljević prav tako razočaral, kakor je razočaral gospodarke kroge finančni minister. Prišel je na to mesto kot nekak strokovnjak, toda sodeč po njegovih sedanjih uspehih ne zasluži tega naslova. Namesto, da bi napravil red v prometu, je s svojimi drakoničnimi odredbami povzročil še večjo zmedo. Bil bi že čas, da bi prišla vlada do spoznanja, da discipline ni mogoče vzpostaviti s šikanami, redukcijami in persekucijami, kajti dokler bo osobje lačno, boso in nago, ne more od njega nihče zahtevati dobre volje in požrtvovalnosti. Čudno je sploh, da v takih razmerah naš promet še tako funkcionira. Govornik opozarja na žalostno dejstvo, da morajo železničarji še zdaj, ko se bližajo proslavi desetletnice obstoja naše države, stanovati v vagonih kolonijah.

V svojem nadaljnjem govoru se je posl. Vujić odločno izjavil proti komercijalizaciji, kakor si jo je zamislil g. minister, ter ostro kritiziral tudi njegove dosedanje reforme v železniški službi, ki gredo le za čim strožjo centralizacijo. Govornik povdarja, da so povsod drugod železnice aktivne, le pri nas so visoko pasivne.

Ogromno senzacijo pa je vzbudila v finančnem odboru in v vsej politični javnosti obtožba, ki jo je iznesel posl. Vujić proti prometnemu ministru generalu Milosavljeviću. Obdolžil ga je namreč korupcije, češ da je imenoval svojega brata

za šefa pravnega oddelka prometnega ministrstva ter ga nato že po 20 dneh navideznega službovanja vpokojil.

Glavni cilj imenovanja je bil le ta, da je zagotovil svojemu bratu pokojnino. Prometni minister je izjavil, da bo na to obdolžitev odgovoril v svojem zaključnem govoru. Posl. Vujić je končno naglasil, da je prometni minister s tem, da se je dal vpreči v radikalni politični voz, mnogo izgubil. V trenutku, ko je postal član radikalnega kluba, je postal tudi član ene koruptne klikke, ki izžema državo. S tem pa je tudi dokazal, da je bilo njegovo strokovnjaštvo le krinka. Končno je govornik protestiral proti nameravanemu povišanju železniških tarifov ter izjavil, da bo glasoval proti proračunu, ker ne more imeti zaupanja v sedanjih režim.

Nato je povzel besedo posl. g. Pavle Radić, ki je začel svoj govor s konstatcijo, da je stanje naših prometnih ustanov iz leta v leto slabše. Nato se je obširno bavil z zlorabami pri železniških nabavah in z raznimi korupcijskimi aferami, ki se množijo zlasti v resoru prometnega ministrstva. Ostro je kritiziral način in postopanje pri železniških nabavah in se najodločneje izjavil proti centralizaciji nabav, ker bo to le še pospeševalo korupcijo. Partizanstvo se ni nikjer drugod tako razpaslo, kakor baš na železnicah. Govornik ugotavlja, da je ves trud prometnega ministra odpraviti to čim brezuspešnej, ker je s tem da je postal član radikalne stranke, sam sankcioniral baš od radikalov najbolj pospeševano uvažanje strankarstva v prometu.

Dopoldanska seja je bila nato ob 13. zaključena. Popoldne bo razprava nadaljevala in bo proračun prometnega ministra še danes sprejet. Popoldne bo govoril še posl. Demetrović.

Energičen protest proti neznosnim davkom

Danes so hrvatski gospodarski krogi manifestirali proti neznosnim davčnim bremenom in zahtevali takojšnje izenačenje davkov. — Vlada sili gospodarske kroge k samoobrambi.

— Zagreb, 13. januarja V veliki industrijski palači zagrebškega velesejma se je vršila danes impozantna manifestacijska in protestna skupščina hrvatskih gospodarskih krogov. Dvorana, v kateri je prostora za 10.000 ljudi, je bila zasedena do zadnjega kotička.

Zborovanje je otvoril predsednik Saveza mlinarjev g. Teodor Bošnjak, ki je v svojem govoru povdaril, da je gospodarski položaj tako obupen, da preti vsemu gospodarstvu neizbežen pogin, če bo vlada res povišala že sedaj neznosna davčna bremena. Gospodarski krogi so že sedaj komaj prenašali bremena, ki jim jih nalaga država, oblast in občina, ponovno povišanje pa mora roditi katastrofalne posledice. Že dejstvo, da so se na protestnem shodu, ki naj bo zadnji opomin vladi, da prenepeta struna počne, zbrali gospodarski krogi ne glede na politično prepričanje, je najboljši dokaz, da je

mera potrpljenja že polna. Govornik je nato žigosal pogubno davčno politiko in izjavil, da bo sedanjí režim, ki je pokazal tako malo razumevanja za težnje gospodarskih krogov, kakor doslej še nobena vlada, s svojo politiko prisilil gospodarske kroge k samoobrambi.

Nato so govorili zastopniki trgovske zbornice, industrijske korporacije, Saveza obrtnikov in raznih drugih gospodarskih ustanov.

Končno je bila sprejeta daljša a izredno ostra resolucija, v kateri se gospodarski krogi izrekajo proti vsakršnemu povišanju davkov in zahtevajo znižanje in izenačenje vseh davčnih bremen.

Med shodom, to je od 11 do 13, so bile v Zagrebu v znak protesta vse trgovine in vsi obrati zaprti. Tako impozantne manifestacije Zagreb še ni videl.

Kako se vladni komisar poslavlja od magistrata

Vladni komisar hoče še pred svojim odhodom izvršiti samovoljno ukrepe, ki spadajo v kompetenco občinskega sveta in potrjenega župana.

Akt o potrditvi dr. Dinka Puca za ljubljanskega župana se nahaja že pri velikem županu in vladnemu komisariju Mencingerju na ljubljanskem magistratu je že naročeno od strani vlade, naj pripravi vse za izročitev vodstva občinske uprave novemu županu, kar se ima izvršiti prve dni prihodnjega tedna.

Povsem naravna dolžnost vladnega komisarja bi bila, da v svojih zadnjih dneh na magistratu ne stori nobenih sklepov in ne ukrene ničesar, kar spada v kompetenco občinskega sveta in že potrjenega župana. Že ponovno je vladni komisar Mencinger pokazal v času svojega poslovanja na magistratu, da se premalo zaveda dolžnosti objektivnega državnega uradnika, ki v uradovanju ne sme imeti nobenih strankarskih ozirov.

Tudi v zadnjih dneh svojega gospodarstva na magistratu skuša to dokazati, ker hoče, predno odleti, izvršiti sklepe, ki bi povsem spadali v kompetenco občinskega sveta in župana.

Kakor znano, je Delavska zbornica sezidala s posojilom mestne občine na Miklošičevi cesti veliko palačo, ki je sicer že pod streho, ki pa še ni niti ometana in bo morebiti šele na jesen uporabna. Po pogodbi z mestno občino ima razpolagati s polovico stanovanj v novem poslopiju

zbornica, s polovico stanovanj pa mestna občina.

Sedaj v zadnjem trenutku pred svojim odhodom z magistrata pa je vladni komisar Mencinger sporočil Delavski zbornici, naj se takoj odloči, katere prostore v novem poslopiju hoče obdržati zase, da bi mogel razpolagati z ostalimi in jih seveda oddati pred svojim odhodom po svoji »uvidenosti«.

Gradbeni odsek Delavske zbornice je po naših informacijah o zahtevi komisarja takoj razpravljati in se izjavil, da za to ni kompetenten, pač pa upravni odbor. Ta sklep je bil sprejet soglasno, pri čemer so posamezni člani odseka naglašali, da vendar ne gre, da bi en sam človek, ki je zastopnik vlade: samovoljno razpolagal s premoženjem avtonomne občine. Kdo pa je ta g. Mencinger, da si upa postopati na tak način? so se vpraševali.

Odločno protestiramo proti nameri vladnega komisarja, da bi izdal še v zadnjih dneh, ko se poslavlja od magistrata, take sklepe, ki posegajo v kompetenco izvoljenega občinskega sveta in župana, in naglašamo, da bo za vsak tak čin klican na odgovor.

Nikakor ne gre, da bi zastopnik vlade še v zadnjem trenutku skušal na račun mestnih davkoplačevalcev uveljaviti svoje partizanske naklepe!

človeštvo. Vzrok za vstop Brazilije v vojno je bil vojaški despotizem Nemčije. Enakopravnost narodov ali posameznih oseb je načelo krščanske vere. Nemčija je ogrozila to načelo in zato sta Anglija in Brazilija prišli za orožje.

Dva voznika in štirje konji utonili v Krki

Srebrniče pri Novem mestu, 13. jan. Danes ponoči se je v Srebrničah, v neposredni okolici Novega mesta, ki so znane po lepem starinskem gradu, pripetila težka nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Utonili pa so tudi štirje konji. O nesreči, ki je zbudila v Novem mestu in bližnji okolici veliko zanimanje, smo zvedeli sledeče podrobnosti:

Ponoči sta se vračala dva voznika iz novomeške okolice na svojih vozovih domov s sejma. Oba sta bila precej nakrenana in židane volje in zdi se, da sta morala na vozu zaspati in da so ju konji sami peljali domov. V temu sta konja preveč voza zavozila v Krko, njima je sledil tudi drugi voz. Oba voznika sta z vozovoma in konji vred izginila v hladnih valovih Krke. Podrobnosti o težki nesreči še niso znane. Orožniška postaja v Novem mestu je takoj, čim je bila obveščena, poslala na kraj nesreče orožniško patruljo, toda vse prizadevanje, da bi našli utopljena in konje, je ostalo doslej brezuspešno.

Lloyd George v Braziliji

— London, 13. jan. Lloyd George, ki je kot gost braziljske vlade v Rio de Janeiro, je imel govor, v katerem je poudarjal zasluge, ki si jih je pridobila Brazilija s svojim vstopom v svetovno vojno. Brazilija ni storila svojega koraka iz sovraštva do Nemčije in do velikega nemškega naroda. Anglija in Brazilija spoštujeta intelektualni razvoj Nemčije in njene zasluge za

Iz ljubljanske kronike

Vlomilci in tatovi na delu. — Mraz zopet pritisnil.

Včeraj popoldne se je vrnila samska delavka Martina Pavšič na svoje stanovanje, nahajajoče se v Vodmatu št. 96. Bila je popoldne s svojo sestanovalko in prijateljico Frančiško Godec po opravihih v mestu. Ko je prišla do stanovanja, je začudena opazila, da so vrata odprta in da je ključavnica zlomljena. Takoj ji je bilo jasno, da je moral med njeno odsotnostjo drzen lopov posetiti njeno stanovanje in kaj izmakniti. Vstopila sta in ugotovili, da je izginila večja pletena košara, ki je bila last delavca Naceta Farikaša. V košari je bila boljša obleka, perilo in 1000 Din gotovine.

Takoj je Pavšičeva pohitela na vodmatško policijsko stražnico ter vlom prijavila. Obenem ji je prišlo na misel, da je med potjo domov srečala pri betonskem mostu čez Ljubljanico pri vojaškem skladišču Farikaševga prijatelja Janka, ki je nesel v rokah večjo košaro in hitro izginil proti Kodeljevemu.

Wolfova ulica je postala torišče raznih manjših in večjih tatvin. Tako se je drzna tatnica pri belem dnevu vthotapila v stanovanje ge. Mrmoljeve v Wolfovi ulici št. 1. Tatnica je neopazeno prišla v sobo in izmaknila usnjato linstnico, v kateri je bilo 5600 Din in 130 italijanskih lir. Nato se je splazila skozi druga vrata na hodnik, kjer jo je opazila sestra ge. Mrmoljeve. Tatnica je začela v zadregi povpraševati po neki dani; potem je pa naglo izginila. Snoči je bila radi suma te tatvine aretirana vlačuga Poldka.

Po Wolfovi ulici kradeta tudi dva mlada elegantna postopača. K oskrbnici stranišča na Marijinem trgu Mariji Pavlič sta snoči prišla oba drzna žeparja in ji, ko se je pripognila, izmaknili denarnico, v kateri je bilo 70 Din gotovine. Pred dnevi sta pri Pavličevi shranila košaro in se preoblekla, zatrjevala sta, da sta prišla iz Zagreba in nimata še stanovanja. Kmalu nato sta ukradla čevljarškemu mojstru Bremcetu v Wolfovi ulici rjav sukunjo.

Po lepem vremenu zadnjih dni je danes jutraj pritisnil mraz. Termometer je padel pod ničlo. Hodniki in asfaltirane ulice so bili prepreženi s tenko ledeno skorjo. Jutraj, ko so ljudje hiteli v urade in mladina v šole, je mnogim spodsnilo, a k sreči se ni ničesar pobil. Pač pa se je pripetila nesreča ponoči. Ker je že zgodaj začelo zmrazovati in hodniki niso bili posuti, je bila velika nevarnost, da se kdo ponesreči. Res se je v Dalmatinski ulici zgodila težja nesreča.

V Linhartovi ulici št. 29 stanujoči vpo-kojeni učitelj g. Karol Trost je šel zvečer po Dalmatinski ulici. Med potjo mu je spodsnilo in pri padcu je zadel z glavo ob spod hodnika. Nad desnim očesom se je na čelu težko poškodoval, tako da je moral na pomoč došli stražnik Benulić policijski reševalno postajo, ki je ponesrečenca odpeljala v javno bolnico, kjer so mu rano desnečifrali in obvezali. Rana je težka ter je ostal g. Trost v bolnici.

Pozor! Pozor! Pozor!

Pariški apaši

v Ljubljani.

BODITE OPREZNI IN PAZLJIVI!
PAZITE PRI VSAKEM KORAKU!

Vsled obolevosti ge. Poličeve in g. Drenovca (anglana) odpade petkova operetna predstava »Orlov«. Gostovanje mariborskih gostov se preloži za prihodnjič.

Djaska predstava v ljubljanski drami. V soboto, dne 14. t. m. popoldne ob 15. uri se vprizori Shakespearejeva komedija »Mnogo hrupa za nič« kot dijaska predstava pri znižanih cenah. Predstava je namenjena v prvi vrsti dijaštvu, poseti pa jo lahko tudi vse ostalo občinstvo, ki se hoče poslužiti znižanih cen za vstop v ljubljanski dramo.

Borzna poročila.

LUBLJANSKA BORZA.

Deviza: Berlin 13.525—13.555 (13.54), Curih 1092.9—1095.9 (1094.4), Dunaj 8—8.03 (8.015), London 276.6—277.4 (277), Newyork 56.68—56.88 (56.78), Praga 168.05—168.85 (168.45), Pariz 222.75—224.75 (223.75), Milan 299.25—301.15 (300.25).

Effekt: Celjska 164 denar, Ljubljanska Kreditna 135 denar, Kreditni zavod 160 denar, Veveč 135 denar, Kranjska industrijska družba 350 denar, Ruše 265—280, Stavnica 56 denar, Sešir 125 denar.

Lesni trg: Tendence mirna. Zaključeno 1 vagon tramov, monte, po kupčevi noti, frc. vagon nakladalna postaja po 250.—. Povpraševanje je za podnice, hrastove, 42 milim. nad mero 2 milimetra, 19—28 cm, 2.85 m dolžine, nad mero 5 cm, fco. vagon meja po 1240.

ZAOREBSKA BORZA.

Devize: 276.6—277.4, Newyork 56.67+ do 56.874, Milan 299.52—301.52, Curih 1092.9 do 1095.9, Amsterdam 22.89—22.95, Berlin 135.5—135.55, Dunaj 800—803, Praga 168.05 do 168.85.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: London 25.35, Newyork 519, Pariz 20.41, Milan 27.46, Berlin 123.61, Beograd 9.14, Praga 15.38.

Ugibanja pred kongresom demokratske stranke

Kongres obeta baje novo napetost med demokrati in radikali. — Demokrati bodo zahtevali zase notranje ministrstvo. — G. Vukičević hoče z rekonstrukcijo vlade preprečiti morebitna presenečenja.

— Beograd, 13. januarja. Z vedno večjo pozornostjo zasledujejo politični krogi priprave za kongres demokratske stranke, ki se sestane v nedeljo dne 15. t. m. v Beogradu. Če tudi v vladnih krogih zatrjujejo, da kongres in njegovi sklepi ne bodo vplivali na položaj Vukičevićevega režima, povdarjajo v političnih krogih, da bo dal kongres povod za razvoj političnega položaja v smeri, ki nikakor ni v interesu režima. Dejstvo je namreč, da so davidovičevci zlasti v zadnjih mesecih mnogo pridobili na terenu in da imajo za seboj večino demokratskih organizacij v notranjosti države, kjer se vpliv demokratov v vladi ni pokazal in toliki meri, da bi lahko demokrati povsod prodrli. Zato so zlasti delegati iz onih pokrajin, kjer se bori za nadmoč demokratske in radikalne stranke, vneti pristaši politike g. Davidoviča, ki se izreka proti koalaciji z radikali. Ideja demokratske koncentracije je že tako proklica v najširše plasti naroda, da tudi kongres demokratske stranke ne bo mogel iti preko nje.

Glavni odbor demokratske stranke se je na svojih zadnjih sejah bavil z vprašanjem, ali naj se odloči kongres glede nadaljnjega postopanja poslanskega kluba in glavnega odbora za konkretne sklepe, ali pa naj samo poda smernice za bodočo politiko stranke. Četudi o razpravah glavnega odbora ni bilo izdano oficijelno poročilo, se vendarle doznava: da tudi v glavnem odboru prevladuje prepričanje, da je potrebna sprememba režima vsaj toliko, da se utrdi njegova zasloba v Narodni skupščini. Domneva se, da bo takoj po kongresu prišlo med radikali in demokrati do nove napetosti, ker bodo demokrati na podlagi sklepov strankinega kongresa zahtevali nove koncesije. Zatrjuje se, da nameravajo zahtevati zase tudi ministrstvo notranjih zadev, ki je pod sedanjim režimom popolnoma odpovedalo. Vsekakor pa je v glavnem odboru odvisno od g. Davidoviča, kako bo tolmačil v resoluciji izražene sklepe demokratskega kongresa in ali bo imel dovolj zasloba, da se bo lahko povzpelo do bolj energične akcije napram g. Vukičeviću.

Davčni odbor

— Beograd, 13. januarja. Davčni odbor bo imel prihodnjo sejo v ponedeljek, 16. t. m. Na tej seji bo definitivno sklepal o davčnih stopnjah, glede katerih vlada, kakor znano, nesoglasje med vlado in odborom. Po izjavi predsednika davčnega odbora dr. Šečerova bo odbor 17. t. m. zaključil svoje delo in takoj nato predložil poročilo Narodni skupščini. Nekateri krogi se zavzemajo za to, da bi se sestala Narodna skupščina najkasneje 21. t. m. tako, da bi še pred 1. februarjem končala razpravo o davčnem zakonu, ki naj bi stopil v veljavo obenem z novim proračunom.

CENTRALNI ODBOR SDS

— Beograd, 13. januarja. Za torek dne 17. t. m. je sklicana seja centralnega odbora SDS. Vršila se bo v hotelu »Imperial«. G. Svetozar Pribežević bo podal obširno poročilo o političnem položaju.

V znamenju redukcij

Kje so ostale predvolilne obljube naših klerikalcev? — Prometni minister napoveduje novo redukcijo železniških uslužbencev. — Omejitve poštnega prometa v Sloveniji. — Uničenje narodnega gospodarstva. — Žalostne posledice klerikalnega kimanja v Beogradu.

Državna uprava se pod sedanjo vlado razvija v znamenju redukcij izdatkov za občestvene potrebe in ustanove in seveda tudi redukcij državnih nameštencev. Ko se je lansko leto pred volitvami mudil predsednik vlade Vella Vukičević v Mariboru, je deputaciji železničarjev, ki je prišla k njemu, izjavil: »Priatelj, sedaj ne moremo ničesar storiti, toda, če ostane sedanja vlada na krmilu, bo že poskrbela za vas.« Od volitev je minulo precej časa, vlada je sestavila proračun, ki se sedaj obravnava v skupščinskih odsekih, o izpolnitvi predvolilnih obljub Vukičevića vlade in njenih klerikalnih pomagačev pa ni duha ne šiba.

Lansko leto je bilo odpuščenih več sto železniških delavcev v Sloveniji iz službe in reducirano delo v železniških delavnicah zaradi pomanjkanja kreditov, za katere klerikalna vlada ni v zadostni meri poskrbela v državnem proračunu. Tedaj je opozicija naglašala, da je proračun nerealen, vladna večina pa je trdila nasprotno. Opozicija je trdila, da mora odpuščanje železniških delavcev in omejitve dela v železniških delavnicah imeti za posledico še večje zanemarjanje železniških prog, vladna večina pa je temu odločno oporekala. Včeraj pa je prometni minister v finančnem odboru izjavil, da je tekoči proračun, ki so ga uveljavili radikalni in klerikalci, v resnici nerealen, da ni zmanjkalo samo denarja za delavnice, ampak celo za premost, da mariborska železniška delavnica ne zadostuje, da je stanje naših železniških prog zelo slabo — potrdil je vse, kar je lani opozicija naglašala. Ob enem pa je priznal, da so tudi letos krediti nezadostni in da bo moral reducirati nadaljnjih tisoč železniških uslužbencev, čeprav je statistično dokazano, da ima naša država z ozirom na dolžino prog v primerjavi z drugimi državami sorazmerno najmanjša osebja.

Saj je mogoče res, da imamo pri nas v splošnem preveč uradništva, resnica pa je, da se reduciranje državnih uslužbencev vrši povsem nesmotorno in neracionalno. Ako se reducira osebje za vzdrževanje železniških prog in za popravila železniškega materiala sploh, doseženi prihranek pač ne pokriva škode, ki izvira iz zanemarjanja prometa. Obljuba, da se bo škoda nadomestila iz inozemskega posojila, na tem ničesar ne izpremeni.

Prometni minister napoveduje tudi novo redukcijo železniškega osebja. Ob-

tem pa je ministerstvo za pošto in brzojav izdalo odlok za zopetno redukcijo poštinih uslužbencev, po katerem se ima tudi v Sloveniji reducirati znaten del osebja. To se pravi, da se bo tudi poštini promet v Sloveniji znatno poslabšal, čeprav primanjkuje poštne uprave v Sloveniji že od l. 1923, kar priznava tudi »Slovenec« sam, okrog sto uslužbencev, vsled česar se ukinja poštne vožnje, ne dostavljajo ekspresne pošiljke, ukinjajo dostavne in nočne službe itd. itd.

Namesto, da bi se skušal železniški in poštini promet simbolično izpopolniti in razširiti, s čimer bi se povečali na eni strani državni dohodki, na drugi pa pospeševal razvoj našega gospodarskega življenja, kar bi bilo zopet v korist državi, ker bi se dvignila splošna davčna moč, se godi ravno nasprotno, ubijajo se naravni državni finančni viri ter delajo prometne ovire našemu gospodarstvu.

Da tak način reformiranja državne uprave ne vodi k ozdravljenju državnih financ, še manj pa k ozdravljenju narodnega gospodarstva, je več kakor jasno.

Zanimivo je, da poziva neznan pisec v »Slovenec« naj vse slovenske politične stranke, poslanski klubi, trgovska zbornica, pridobitni krogi in vsa slovenska javnost protestira proti vsaki redukciji poštne in železniškega osebja. V Sloveniji, ker je drugače splošen zastoj poštnega prometa v Sloveniji neizogiben. K vsemu temu pripominjamo, da poslanci kmečko — demokratske koalicije protestirajo proti pogrešni upravi in gospodarski politiki sedanje vlade že od vsega početka proračunskih razprav v skupščinskih odsekih — dočim klerikalni poslanci trdovratno molče in dosledno glasujejo za vlado proti vsem stvarno utemeljenim predlogom in zahtevam opozicije ter cele javnosti. Poslanci kmečko — demokratske koalicije vrše v polni meri svojo dolžnost tako na pravi javnosti kakor napram državi, poslanci SLS pa kimajo, kakor jim dovoljuje g. Vella Vukičević.

Ako upoštevamo še to, da je zbornica TOJ v klerikalnih rokah in da so na ta način zavezana tudi usta slovenskim pridobitnim krogom, ki so v veliki meri prizadejeni pri poslabšanju in omejevanju našega železniškega in poštneega prometa, potem se pokaže v še bolj jasni luči, kako napakono so storiili oni, ki so verjeli klerikalnim predvolilnim obljubam.

Ali se bodo zaslepljenim odprle oči?

govili, da je ena krogla prebila Mišiču levo bedro, druga pa desna pljuča in je njegovo stanje zelo kritično, čeprav so ga takoj po prihodu v bolnico operirali. Kezlerja poškodbe so lažje in so ga odpustili v domačo oskrbo. Redarstvo je napadalcem baje že na sledi in bodo kmalu tretirani.

★

Včeraj zjutraj je izvršila 64letna Marija Zdunič v Stenjevcu strahovit samomor. Zduničeva je bila v Stenjevcu splošno znana in spoštovana. Končala si je življenje zaradi težke bolezni, ki jo je mučila že nad leto dni. Zjutraj ob 6. je njen mož, vpokojeni železničar, odšel na dvorišče, da bi opravil neko delo. Med

tem je Marija pograbila možovo britev v omari, legla na posteljo ter si prerezala najprej žile na obeh rokah, nato pa še vrat. Starka je bila hipoma v krvi, padla je s postelje, v roki je pa krčevito držala britev. Kmalu nato se je vrnil njen mož z dvorišča in jo našel že mrtvo. Ležala je ob postelji v mlaki krvi. Mož je prizor tako pretresel, da je začel obupno klicati na pomoč sosed. Ti so prihiteli, bilo je pa že prepozno, Zduničeva je bila že mrtva. O strašnem samomoru so takoj obvestili orožniško postajo v Vropcu. Obupen čin bolehnih starke je vzbudil v Stenjevcu splošno sočutje.

Bitka med tihotapci in našimi cariniki

Pri Ugljanu v Dalmaciji se je vnela v torek ponoči med tihotapci in finančnimi stražniki krvava bitka, v kateri je obležalo 5 ubitih. — Italijan razkral našemu stražniku z veslom glavo.

Kakor povsod drugod ob državi meji, je tudi na jadranski obali tihotapstvo postalo po prevratu »kruh in zaslužek« raznih delamirskih elementov, ki si raje na nepošten in nevaren način pridobivajo sredstva za razkošno življenje, nego da bi si s poštenim delom ustvarili, četudi skromno eksistenco. Povsem nenaravno in nasilno določena meja je tihotapstvo na Jadranu še pospešila, ker je kontrola zelo otežkočena. Res je, da marsikoga silijo razmere, da v bedi in pomanjkanju poštenega zaslužka išče vsaj začasnega olajšanja s tihotapstvom, toda večina tihotapcev je zločinskega tipa. To dokazujejo že številni spopadi med tihotapci in obmejnimi stražniki, ki se dogajajo skoraj vsak dan, pa tudi dejstvo, da večina prijetih tihotapcev ni v takem socialnem položaju, da bi morala v takem poslu iskati rešitve.

Mnogo bolj, kakor pri nas, se je razpislo tihotapstvo na Jadranu. Najbolj priljubljen tihotapski predmet je tobak. Človek bi mislil, da tihotapijo naš tobak v Italijo, toda po zaslugi naše tobačne uprave celo sadilci tobaka raje segajo po tihotapškem blagu. Najbolj pa je razvito tihotapstvo v okolici Zadra, ki je povsem nenaravno odrezan od zaledja in nudi najbolj šir teren za tihotapske manevre.

Te dni se je odigrala v tej okolici med tihotapci in finančnimi pazniki krvava bitka, ki je zahtevala pet žrtvi. O dogodku nam poroča naš poročevalec naknadno sledeče podrobnosti:

Zadrski tihotapci najraje izkrcavajo svoje blago v bližini Iža pri Ugljanu v severni Dalmaciji. Običajno tihotapijo tobak in sladkor. Zato so finančne in obmejne oblasti na tem kraju kontrolo poostrele. Na ta način so v zadnjem času res polovili več nevarnih in notoričnih tihotapcev, vendar pa so se baš najnevarnejši zatekli na zadrsko ozemlje, od koder še vedno nadaljuje svoj posel. Tako je tudi v noči od 10. na 11. januar okrog 11. pristala na obali pri Ižu italijanska jadrnica, natovljena s tihotapskim blagom. Naši finančni pazniki so bili skriti in so stopili na plan šele v trenutku, ko so tihotapci že zapustili barko in začeli razklati blago. V naslednjem

trenutku sta naša finančna stražnika, ki sta imela službo, skočila proti tihotapcem in jih z naperjenimi puškami pozvala k predaji. Tihotapci pa so bili očitno pripravljeni na vsako eventualnost. V naslednjem hipu je namreč počil strel in eden obeh finančnikov se je zgrudil smrtno zadet. Tihotapec mu je iz neposredne bližine poglaval kroglo iz samokresa v glavo. Tovariš, videč, kaj se je zgodilo, ni poznal več pardona in je sprožil naperjeno puško. Prvi strel je pogodil tihotapca, ki je ubil finančnika, v srce. Brez glasu se je zgrudil tudi tihotapec. Toda v naslednjem hipu je navlil na junaškega finančnika oriaški Italijan in mu s težkim veslom dobesedno razkral glavo. Naslednjega dne so ugotovili, da je bila vsa okolica oskropljena z njegovimi mozgani.

Strelnjane in smrtni kriki žrtvi so alarmirali okolice. V bližini hiše se je zbudil slučajno na dopustu se mudeč mornar, ki je brez obotavljanja napol oblečene planil iz hiše, da prisloži finančnim organom na pomoč. Ni pa se še dobro približal, ko je počil tretji strel in mu uplnil luč življenja. Toda s tem se ni bilo dovolj krvi in žrtvi. Zaročenka ubitega mornarja je skozi okno drugega nadstropja opazovala ves prizor. Ko je videla svojega izvoljenca v mlaki krvi, je v obupu skočila skozi okno. S polomljenimi rokami in nogami ter težkimi notranjimi poškodbami so jo prepelali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Tihotapcem se je v splošni zmedbi, ki je sledila tem razburilnim prizorom, posrečilo, da so izginili na odprto morje. Del tihotapskega blaga so pustili na obali, dočim so svojega mrtvega tovariša odpeljali s seboj.

Dogodek je povzročil med prebivalstvom veliko razburjenje. Posebno sočustvovalo okoličani z nesrečnim mornarjem in njegovo nevesto, ki sta po nedolžnem postala žrtvi zločinskih tihotapcev in plačala z lastnim življenjem svojo pripravljenost nuditi bližnjemu v sili pomoč. Prav tako pa pomilujejo ljudje tudi finančne paznike, ki jim je vlada v znak priznanja za njihovo naporno in mizerno plačano službo podaljšala dnevno službo od 8 na 12 ur.

žanih ljudskih cenah za naše malčke. Zvečma Shakespearjeva komedija »Ukročena trmoglavka«. — V operi se poje popoldne ob 15. uri slovenska opera »Poljska kraljica«, zvečer ob 20. pa Prokofjeva opera »Zaljubljen v tri oranže«. Vse štiri predstave so ljudske pri znižanih cenah. Posebno opozarjamo, da je začel večerne operne predstave v nedeljo ob 20. in ne kakor običajno ob pol 20.

Hirsky: Zmagovalca oceana. V sredo 18. t. m. je v ljubljanski operi krstna predstava opere »Zmagovalca oceana«, ki jo je napisal zagrebški skladatelj s pseudonimom Hirsky. Za to delo se vrše v naši operi z največjo vsemogočim uspehom in po njih sodi bodo dele izvestno uspešno ter imelo brez dvoma velik uspeh. Tako zabaven siže sam kakor tudi efektna glasba mu to jamčita v vsakem oziru. Več o delu prihodnjič.

Novo angleško delo našega rojaka. Ugledno angleško založništvo »E. Nest & Co. Limited« je začelo pred meseci izdajati serijo cenovnih brošur, ki imajo namen prikazati širšemu občinstvu sintezo celokupnega modernega znanstvenega, filozofskega in duhovnega življenja. Založništvo si je osiguralo sodelovanje najboljših angleških strokovnjakov. Poleg angleških strokovnjakov sodeluje pri tej akciji tudi Slovenec g. Janko Lavrin, ki je napisal za prvo serijo razpravo o ruski literaturi. V tej knjižici prikazuje g. Lavrin zgodovino, razvoj in pomen ruske književnosti od 9. stoletja do najnovejših dob. Pregled obsega tudi rusko književnost po boljševiški revoluciji in književno delovanje ruske emigracije. Literarno delovanje g. Lavrina je v Angliji zelo bogato. Napisal je že več del o književni kritiki, ki so vzbudila med angleškimi kritiki in tudi širši krogi splošno zanimanje. Zato ga je založništvo »E. Nest« povabilo, da postane njegov redni sodrnik za slovensko književnost. G. Lavrin predava od l. 1920 kot redni profesor rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 13. januarja 1926; katoličani: Veronika; pravoslavni: 31. decembra 1925; Silvestar.

Jutri: Sobota, 14. januarja 1926; katoličani: Hilarij; pravoslavni: 1. januarja, Novo leto.

DANŠNJE PRIREDITVE.

Drama: »Boljši gospod. C.
Opera: Zaprt.
Kino Matica: »Večna mladost.
Kino Dvor: »Plesalka Antonija.
Predavanje ob 18. na univerzi: prof. Warner: Francoska renesanca.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marjtin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.
Jutri: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.



najboljše, najtrajnejše zato najcenejše!

Delavski pravilnik na železnica

Ker se iznaša v javnost polno netočnih trditvev glede novega delavskega pravilnika, ugotavljamo resnici na ljubo sledeče: Na nov delavski pravilnik je nenastavljeno prometno osebje težko čakalo, ker so bile sedanje urnine nestalne in je bilo tudi starostno zavarovanje nezadostno ter omejeno samo na nekatere direkcije.

Z novim pravilnikom je uveden zopet stari princip dnevnih mezd v zlati valuti ter je osigurano napredovanje v višjo mezo po službenih letih. Sedaj so se urnine poljubno menjavale po tako zvani »plačni ceni«, t. j. po tržnih cenah ter so se vršile redukcije umrin z ozirom na odobrene zelo nizke kredite.

Delavstvo se po novem pravilniku sprejema ali v stalno ali pa pogodbeno službo. Oni, ki so sprejeli v stalno plačujočo službo za prvih 5 let prispevek za penzijo ter postanejo po 5 letih službe »stalni pomožni uslužbenci«.

Provizija oz. penzija se plača iz fonda vsakemu po 15 letih vplačevanja, pri nezgodah se prišteje 10 let, kakor pri nastavljenosti. Po 30 letih vplačevanja ima vsak prizadet pravico na 80% zadnje mezde kot pokojnino. V pokojnino se všteje celo leto, torej 365 dni in ne samo delovne dni.

O 75% osebne pokojnine v pravilniku sploh ni govora, tudi ne o 35 letih. Družniska pokojnina je urejena enako kot pri nastavljenosti po zakonu.

Oblastni odbor UJNZB ugotavlja, da je s težkim in stvarnim delom petih let končno je uspelo, da se je izdal nov pravilnik. Res je, da UJNZB ni uspelo z vsemi svojimi predlogi; vendar je nov pravilnik za 25.000 železniških delavcev, ki sploh niso imeli nikakega starostnega zavarovanja, življenjske važnosti. Hibe, ki so v pravilniku, je treba popraviti ter je UJNZB tozadajeno že storilo potrebne korake pri ministrstvu.

Vprašanje popolne in pravične oskrbe železniškega delavstva je tako važno ne samo za prizadeto delavstvo, marveč tudi za splošnost, da UJNZB javno opozarja in prosi, da se to važno vprašanje v javnosti ne izrablja v demagoške svrhe ter se javnost napačno informira. Oni, ki pravilnika ne pona ali noče poznati in povedati resnice, naj molči. — Oblastni odbor UJNZB. Ljubljana.

Pisane zgodbe iz naših krajev

20 let ječe za strahopetnost. — Umor in samomor za 5 dolarjev. — Senzacionalna ekshumacija v Banatu. — Krvav napad v Zagrebu. — Obupni čin starke.

Leta 1915, na svojem umiku proti jugu, se je del srbske vojske pri selu Plavcu zapel v bitko z Bolgari. Tekom spopada se je zgodilo, da so se na nekem položaju približno trije vodi prvega bataljona predali neprijatelju, čeprav ta ni bil močnejši. Razne okoliščnosti so kazale, da se je zgodila izdaja, za katero bi bil odgovoren poročnik Zdravko Džorič iz okolice Vlasotince. Po vojni je prišel pred vojno sodišče, ki pa je to zadevo večkrat odložilo, tako da je prišla v razpravo šele ta teden. Med tem je postal Džorič navaden poljedelec in v navadni kmetijski obleki, z opankami na nogah je prišel tudi na končno razpravo. Obtožen je bil velizdaje in prostovoljnega pobege k neprijatelju, kar se po vojnem zakonu kaznuje s smrtjo. Džorič se je branil precej slabo; rekel je, da gojijo priče osebno mrzno proti njemu, da ima štiri otroke in je bil ves preplašen. Iz tega, kar so izpovedale priče, bi se dalo sklepati, da se je predaja izvršila brez nuje potrebe; tedanji Džoričev komandant Jelenko Nikolič je po vedal, da se je Džorič navzlic ponovnemu povelju branil otvoriti ogenj na Bolgare, ki ga tudi s svoje strani niso motili. Razne priče so slišale, kako je poročnik klical neprijatelja, da se mu preda. S svojim dejanjem je napravil srbskemu položaju precej zmede. Se bolj čudno je to, kar so izpovedali ljudje, ki so bili z Džoričem v bolgarskem ujetništvu v Plovdivu. Tukaj je obtoženec baje šikaniral svoje rojake na vse mogoče načine in jih denunciral, izdajal se je za pravovernega Bolgara in nekoč je bil v pogovoru celo z bolgarsko kraljico. Na podlagi vseh izpovedi je zahteval vojaški tožitelj smrtno kazen, zagovornik se je opiral na izjave nenavzoče priče, sodišče je po dolgem premisleku obsodilo Džoriča na 20 let ječe. Obsojenec je molčal.

Pred dnevi so našli na cesti med Ljubinjami in Trebinjami v Bosni zaklanega in oropanega seljaka Mato Nedana. Orožniki so ga uveli preiskavo in ugotovili, da je seljak dobil v Zavoli pismo iz Amerike, v katerem so bili dolarji. Nedan je pismo dvignil in se v spremstvu seljaka Boška Čuka vrnil domov. Orožniki so takoj osumili Čuka kot morilca in ga aretirali. Sprva je Čuk odločno zanikal vsako krivdo. Pri preiskavi v njegovem stanovanju so pa orožniki našli krvav nož in kos obleke umorjenega Nedana. Čuk ni mogel več tajiti in je priznal, da je Nedana umo-

ril in oropal. Orožniki so ga izročili sodišču v Ljubljino. Včeraj so ga našli v zaporu občenega. Izvršil je samomor v strahu, da bo obsojen na smrt. V pismu iz Amerike, ki je Čuka zapečeval, da je umoril seljaka Nedana, je bilo pet dolarjev.

V južnem Banatu v občini Handža so v ponedeljek ekshumirali truplo 60letnega posestnika Gaja Marinkova, ki je na zagoneten način nenadoma umrl. Sumi se, da stavec ni umrl naravne smrti, temveč da sta ga zakonca Gorič zastrupila. Gaja Marinkov je prišel pred leti iz Amerike. Svoje posestvo v Dobici je izročil svojima sinovima, za se je pa obdržal samo 8 oravov zemljišča. Pri daljnih sorodnikih v Handži se je stavec nastanil in jim za povračilo obljubil svoje zemljišče po smrti. Zadnje tedne sta daljna sorodnika Milan in Marija Gorič starca silila, naj jima že sedaj prepíše vsaj dva orala zemlje. Marinkov o tem ni hotel ničesar slišati in zaradi tega je nastalo v hiši neodoboljstvo in pogosti prepiri. Pred dvema tednoma je stavec nenadoma zbolel. Milan Gorič ni poklical zdravnika in ni tudi ni obvestil sinov o starčevi bolezni. Stavec je umrl in po vasi se je razneslo, da sta ga zakonca Gorič zastrupila, da bi tako hitreje dobila njegov del posestva. Sodišče je zato naredilo ekshumacijo starčevega trupla.

Prednočnim je bil izvršen na Paromlinski cesti v Zagrebu krvav napad. Neki delavec je pri tem obležal težko ranjen na cesti, njegovega tovariša so pa napadali do krvi pretepli. Vinko Rauddek, vlakovodja in železničar Martin Jakovac sta zašla strela iz samokresa. Bila sta v stanovanju. Odprla sta okno in opazila napadenega delavca ležečega na cesti v mlaki krvi. Mimo je privozil neki avto, ki je oba napadena odpeljal v bolnico. Policija je takoj uvedla strogo preiskavo, vendar ni mogla do danes izslediti napadalcev. Usodne noči je napadeni mehanik Ivan Kezeler spremljal tovariša Stjepana Mišiča. Na vogažu Paromlinske in Koturaške ceste sta našli na nekega vojaka in dva mlada moška. Neznanci so vprašali delavca po neki hiši na Paromlinski cesti. Delavca sta se jim ponudila za spremljevalca do hiše. Ko so prišli pred dotično hišo, je eden neznanec nenadoma dvakrat ustrelil in pogodil Mišiča. Istočasno so napadali navlaili na Kezlerja in ga pretepli s palico do krvi. V bolnici so zdravniški ugo-

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Začetek ob 20.

13. januarja, petek: »Boljši gospod. C.
14. januarja, sobota: ob 15. uri pop. Mnogo hrupa za nič. Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven.

15. januarja, nedelja: ob 15. uri popoldne: »Snežuljica in škrtelj. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer: Ukročena trmoglavka. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20.

13. januarja, petek: »Madame Butterfly. Gostuje gospa Staller-Stotter in baritonist Neralič. Red A.

14. januarja, sobota: »Madame Butterfly. Gostuje gospa Staller-Stotter in baritonist Neralič. Red A.

15. januarja, nedelja: ob 15. uri popoldne: »Poljska kraljica, opera. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer: »Zaljubljen v tri oranže. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Koncert sveta slušateljev ljubljanske univerze

Koncert se je vršil sinoči na čast reprezentance mednarodnega združenja visokolečev. Sodeloval je ljubljanski akademski pevski zbor pod vodstvom gospoda Marolta. Moški zbor tega združenja šteje 40 mladih, navdušenih, inteligentnih pevcev, oboževalcev Polyhimmije. Zborovodja je vstrel v svoj program po eno pesem Fristerja, Mirka, Savina, Pavliča, Ravnika in Adamiča ter po dve prireditvi narodnih pesmi zborovodje samega in Adamiča, Marolt zna viliti v zbor potrebno navdušenje za lepo ubrano petje, ima močan smisel za pravilno muzikalno predavanje. Zboru, ki poje povetini brez not, se sicer vidi, da je še mlad, da pa z vsemi svojimi močmi stremi za tem, da doseže kar najvišjo popolnost. Vse pesmi je brezhibno, nekatere celo sijajno naštudiral. Di-halna tehnika je prav dobra, temudaj prikladi. Od akademskega zbora še lahko veliko pričakujemo!

Baritonist Marjan Rus, ki nam je znan že iz raznih koncertnih nastopov zadnje dobe, je eden izmed najnadarnejših gojen-cev našega konservatorija. Njegov glas je zelo obsežen, zmogel slasti dramatičnega slojnjavanja ter v višjih legah naravnost blesti. Izmed pesmi, ki jih je zapel, je pred vsemi ugajala Lajovčeva »Pesem starca« in Rahmanova »Gospod je vstale. Žel je obilo zasluženega aplava. Dodana ruska romanca

»Trojka« je bila preračunjena na zadeven okus povprečnega občinstva, kar pri resnem koncertu obojam, zlasti pa če na ljudsko instinkte apelira že razvijajoči se koncertni pevec. Zlasti moram pa pohvaliti njegovo vokalizacijo, ki je tako dobra, da mi nadomestila manjkajoči tekst predvajanih pesmi. Nasprotno smo pa pri zborovskem petju tekst na sporedu zlasti pri hitrejših ritmihi obitno pogrešali.

Kot tretji je sodeloval konservatorist Karel Rupil. Tudi ta mladi umetnik je naš stari znanec že iz koncertov orkestralnega društva Glasbene Matice in iz lastnih nastopov. Njegova igra je od leta do leta popolnejša in kaže izvrstno šolo profesorja Šlaisa. Posebno smo se divili čisto in zvočno donečim flazoletom pri Wieniawskem in lahki deeni roki pri dodanem Perpetuum mobile od Riesa. Oba solista je spremljal na klavirju konservatorist Pavel Sivc prav dovršeno. Koncert, ki je bil prav dobro obiskan, je pokazal, da nam naša mladina tudi na glasbenem polju še marsikaj obeta. —U.

★

Gospa Staller-Stotter gostuje v soboto dne 14. t. m. v ljubljanski operi in sicer v Puccinijevi operi »Madame Butterfly«, kjer poje naslovno vlogo v nemškem jeziku. Z njo vred gostuje tudi baritonist g. Neralič iz Maribora v vlogi konzula. Predstava se vrši za abonente reda A.

Opozarjamo na sobotno dijaško predstavo v ljubljanski drami. Vpizori se pri znižanih cenah kot običajne za dijaške predstave, Shakespearjeva izvrstna komedija, za katero je oskrbel prevod g. Oton Zupančič: »Mnogo hrupa za nič«. Začetek dijaške predstave točno ob 15. popoldne. Puccini: »Madame Butterfly«. Jutri zvečer se poje v ljubljanski operi Puccinijeva opera »Madame Butterfly« z go. Staller-Stotter v naslovni vlogi. Gospa je že dvakrat gostovala v naši operi in žela vsakokrat laskavo priznanje s strani kritike, kakor tudi publike. Brez dvoma bo izredno zanimivo slišati jo v novi partiji, katero bo pela v nemškem jeziku, dočim je odpela prejšnje svoje gostovanje v francosčini. — Poleg nje nastopi v vlogi konzula član mariborskega gledališča g. Neralič, ki je pri svojem prvem gostovanju v operi »Traviata« na našem odru dosegel prav lep uspeh. Ostala zasedba te opere je sledeča: Suzuki — ga. Medvedova, Kate Pinkerton — gđ. Španova, poročnik Pinkerton — g. Kováč, Goro — g. Mohorič, princ Jaxadori — g. Perko, Bonzo — g. Janko. Ostale vloge imajo ga. Škerjanec, gđ. Ramiškova in gđ. Strniševa ter gg. Sekula, Fran Rus in Simončič. Opera dirigira kapelnik gosp. Neffat, ki odgovarja tudi za režijo. Predstava se vrši za red A.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. V nedeljo dne 15. t. m. so v ljubljanskem gledališču štiri predstave. V drami se vpizori popoldne ob 15. mladinska igra »Snežuljica in škrtelj« pri zni-

Dnevne vesti.

— **Kongres predstavnikov državnih muzejev.** Kako smo že poročali, je bil odprt v torku v Beogradu kongres predstavnikov državnih muzejev, katerega sta se udeležila kot zastopnika ljubljanskega muzeja dr. Josip Mal in dr. Franc Stele. Med drugim se je razpravljalo o osnutku zakona o muzejih in čuvanju starin. Po tem zakonu naj bi se ustanovilo šest muzejskih področij, ki bi imela svoja središča v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Sarajevu in Skopju. V vseh teh mestih bi se mogli ustanoviti državni muzeji, ki bi se delili na zgodovinsko-umetniške, etnografske in prirodoslovne oddelke. Poleg tega bi se ustanovil muzejski svet pri prosvetnem ministru, čigar člani bi bili vsi direktorji oblastnih muzejev, po en kustos vsakega muzeja in po trije strokovnjaki iz Beograda, Zagreba in Ljubljane. V muzejskem svetu bi bile zastopane tudi Srpska kraljevska akademija, Jugoslovenska akademija in ljubljanska univerza.

— **Nabava poštnih vagonov.** Poštno ministrstvo je dobilo na račun reparacij 2 milijona zlatih mark kredita, in sicer en milijon za poštne, en milijon pa za poštne-brzojavne naprave. Kredit za splošne potrebe v znesku 14 milijonov Din se bo porabil izključno za nabavo poštnih vagonov, ker so zdaj v prometu že stari in pokvarjeni poštni vagoni.

— **Mednarodna konferenca je mednarodno privatno pravo.** V Haagu je bila 5. t. m. otvorjena konferenca za mednarodno privatno pravo. Zastopane so vse večje države. Za podpredsednika je bil izvoljen delegat naše države vseučiliški profesor dr. Dragutin Janković.

— **Naši rojaki v Ameriki.** V kraju Blaine, država Ohio, je umrl rojak Josip Drečnik v starosti 70 let. Pokojnik je bil doma iz Kamnika. Star je bil 70 let. — V Pueblu je umrl Anton Slupnik, doma iz Zagorice pri Dobrem Polju. — V kraju Hyasota je preminula rojakinja Alojzija Zibert, stara jedva 17 let. — V Oregonu je umrla žena rojaka Josipa Mraka. — Istotam se je smrtno ponesrečil Jim Cerkman in zapustil žalostno rodno. — V Virginiji je preminula gospa Lacknerjeva. Pokojna je bila doma iz Črnomlja. — V Barbetonu je podlegla operaciji na želodcu ga. Frančiška Skraba, mati petih otrok. Stara je bila šele 32 let. Doma je bila iz Iške Loke. — V kraju Salida je podlegla težki operaciji vdova Marija Gorink. — Srečo v nesreči je imel rojak Alojzij Pelic iz Newyorika. Dne 27. decembra 1923. ga je na cesti povozil taksi, last družbe «American Yellow taxi operators» in ga precej težko poškodoval. Zdravniki so ugotovili, da ima poškodeno lobo in da ne bo sposoben za nobeno težje delo. Pelic je vložil proti podjetju tožbo, na kar mu je sodišče prisodilo 24.000 dolarjev odškodnine. Tožena stranka pa je vložila priziv. Dne 22. decembra 1. 1927 se je vršila pred višjim sodiščem nova razprava. Naš rojak je dobil popolno zadostojenje. Tvrdba mu mora plačati 26.582 dolarjev odškodnine, t. j. okoli poldrugi milijon Din, ki jih je že dobil in postal tako kar čez noč milijonar.

— **Proslava jubilejnega leta.** Koncem januarja se bo vršila v Beogradu širša konferenca raznih kulturnih in narodnih društev, na kateri se bo razpravljalo o načrtu proslave jubilejnega leta. Na konferenci bo izbran pripravljalni odbor, ki bo vodil organizacijo proslave. Obeta se ena največjih narodnih svečanosti, kar jih je bilo v naši državi.

— **Nova smer orijent-espress-a.** Prometno ministrstvo je obveščeno, da so te dni na mednarodni konferenci za določitev voznega reda v Bruslju sklenili, da bo vozil orijent-espress odsej skozi našo državo na progi Subotica - Novi Sad - Beograd - Niš - Caribrod in Niš - Skopje - Glevgrad. Skozi Ljubljano in Zagreb orijent-espress ne bo več vozil.

— **Vprašanje uvedbe šolnine.** Novi fin. zakon za l. 1928-29 uvaža tudi šolnino 10 Din za vsakega učenca letno. Ta določba bo materialno težko zadela nižje sloje, ki že sedaj komaj zmagujejo velike stroške za knjige in šolske potrebščine. Glavni odbor UJU je zato posetil pred dnevi pomočnik prosvetnega ministra, kateremu je pojasnil težke posledice šolnine za revnejše sloje. Pomočnik prosvetnega ministra je dal delegaciji UJU zagotovilo, da se bo šolnina znižala na letnih 5 Din.

— **Redukcija poštnih uslužbencev v Sloveniji.** Med poštnimi uslužbenci v Sloveniji so povzročile veliko razburjenje vesti, da namerava pošta uprava na pritisk fin. ministrstva izvesti 10% redukcijo vseh v Sloveniji zaposlenih poštnih nameščenecv in da bodo reducirani tudi nameščenci, ki imajo že nad 10 let aktivne službe. Kako nam na merodajnem mestu zatrjujejo, se res namerava izvesti redukcija nameščenecv, toda ne v takem obsegu, kakor so poročali nekateri listi. Pred vsem bodo reducirani oni nameščenci, ki so nezanesljivi in nimajo dobre kvalifikacije. Nameščenci nad 10 let službe ostanejo še nadalje na svojih mestih, katižani pa bi bil težak udarec redni in točni poštni upravi, če bi opustili dobre uradnike in uslužbence.

— **Iz državne službe.** Začasni pripravnik podružnice Pošte hranilnice v Ljubljani Ivan Tonja je imenovan za stalnega službenika.

— **Učiteljska zborovanja.** Prosvetno ministrstvo je dovolilo, da se sme uporabiti vsaka dva meseca en šolski dan za učiteljsko zborovanje. V splošnem pa naj se učiteljska zborovanja vrše ob nedeljah in praznikih.

— **Se je čas.** Zrebanje velike dobrodelne loterije JNU, v katerem so organizirani novinarji iz vseh kraljev naše države, se bo vršilo od 15. do 28. t. m. pod kontrolo oblasti v Sarajevu. Da se ustreže onim, ki niso pravočasno kupili srečk, je upravni odbor sklenil sprejeti v zvezanje tudi one srečke, ki bodo kupljene med zvezanjem.

Na to opozarjamo vse, ki se zanimajo za novinarsko loterijo.

— **Ciklus predavanj M. Vidovića.** Vodja etičnega pokreta Mijlenko Vidović priredi v februarju več javnih predavanj. Na prvi letošnji turneji bo predaval v Vukovaru, Somboru, Subotici, Osijeku, Zagrebu, Splitu in na Sušaku.

— **Umor v Splitu.** Pred dnevi je bil ustreljen in oropan seljak Matija Ivadić, na najbolj prometni cesti periferije Splita, ne da bi kdo opazil zločin. Roparski umor se je zgodil med kipelec b cesti in električno centralo železnice, ki je pobegnil, pač pa so zapili več isumilencev. Umorjen je imel pri sebi samo 100 Din gotovine.

SHOD SL. KAZINI

V soboto, 14. t. m., se vrši ob 6. uri zvečer v veliki dvorani Kazine shod SDS, na katerem bo poročal g. narodni poslanec dr. Albert Kramer o delovanju Narodne skupščine in g. zupan dr. Dinko Puc o delovanju oblastne skupščine. Vabljeni so vsi somišljeniki, da čujejo poročilo svojih mandatarjev.

— **Nastop župana dr. Puca.** Kakor izveemo iz magistrskih krogov, izroči vladni komisar agende mestne občine županu dr. Pucu v torku, na kar bo župan v sredo dopoldne definitivno nastopil svoje mesto. Na prvi prihodnji seji občinskega sveta se izvrši njega zapisnica. Kakor čujemo, se zadevni akt o potrditvi dr. Puca za župana nahaja še pri velikem županu in bo te dni izročil vladnemu komisarju.

— **Pogreb dr. Demetra Bleiweisa-Trsteniškega.** Na zadnji poti so dr. Demetra Bleiweisa - Trsteniškega spremili vsi stanovski tovariši s predsednikom Zdravniške zbornice dr. M. Rusom na čelu, dalje mnogi prijatelji in znanci, kakor tudi predsednik OUZD dr. Krek in ravnatelj OUZD dr. Joža Bohinec s celokupnim uradnim zastavom. Pogreb je pokazal, kako zelo je bil pokojni priljubljen in kako težko ga bo Ljubljana pogrešala. Pater dr. Tominec je opravil cerkvene molitve pred hišo žalosti na Kongresnem trgu in na grobu. Na Kongresnem trgu in v Šelenburgovi ulici se je zbrala velika množica, ki je izkazala zadnjo čast priljubljenemu pokojniku. Med drugimi so se pogreba udeležili veliki župan dr. Vodopivec, župan dr. Dinko Puc, predsednik deželnega sodišča dr. Rogina, dramaturg g. Oto Župančič in mnogi drugi odlični predstavniki javnih korporacij. Na grob je bilo položenih več krasnih vencev iz svežega cvetja.

— **Proslava petdesetletnice poenika in oblikovalca našega jezika, Otona Župančiča.** Se bo vršila na predvečer pred jubilejnim rojstnim dnem v nedeljo, 22. januarja t. l. V ljubljanskem Narodnem gledališču (v operi) bo slavnostna akademija z izbranim sporedom; začetek ob pol sedmih zvečer. Po akademiji bo ob 21. uri zvečer v veliki dvorani Uniona koncert. Akcijski odbor, ki vodi priprave za proslavo, opozarja s tem Slovence na obe prireditvi in jih vabi, da se udeležijo počastitve pesnika v obilnem številu.

— **Občni zbor Geografskega društva.** Na univerzi je bil sredi ob 17.30 občni zbor Geografskega društva ob mnogostevilni udeležbi članov. Pred prehodom na dnevni red je umiv prof. dr. Anton Melik predaval o vseslovenskem kongresu geografov na Poljskem, ki se je vršil lani v Varšavi. Kongres je dobro uspel. Udeležili so se ga ugledni geografi iz Češkoslovaške, Jugoslavije, Bolgarije in Rusije. Kot gostje so prišli na kongres angleški in francoski znanstveniki in dva Italijana. Prihodnji kongres slovenskih geografov se bo vršil l. 1930. v Jugoslaviji. Predsednik dr. V. Bohinec je nato poročal o splošnem delovanju društva, naglašajoč, kako velike važnosti je za našo geografsko znanost izdajanje Geografskega Vestnika, ki ga pošilja društvo v zameno 40 društvom po vsem svetu. Končno je bil po odobrenih poročilih ostalih funkcionarjev izvoljen sledeči odbor: umiv. prof. dr. Anton Melik, prof. dr. Joža Rus, dr. V. Bohinec, prof. S. Kranjec, prof. J. Breznik, asistent dr. Rakovec, cand. phil. M. Dobovšek, stud. phil. S. Blešič. Kot revizorji so bili izvoljeni: prof. dr. Svetli, notar M. Hafner in prof. dr. R. Šavnik.

— **Iz v soboto 14. januarja 1928 priredi »Podporno društvo mestnih delavcev«** svojo II. plesno veselico v veliki dvorani Mestnega doma. Točilo se bo pristno vince iz Gradove kleti iz Berčevega. Ker je prireditelj dobredelna in v korist onemoglih članom, vabi k obilni udeležbi Odbor. 33-n

— **Iz v društvu »Sotie«** predava v soboto 14. t. m. ob 20.30 zvečer v Ljubljanskem dvorcu g. prof. Dolžan o »Postanku sveta«. To velezanimivo vprašanje razvije in poda govornik, ki je splošno znan kot vsestransko izobren predavatelj. Večera se udeležijo tudi pevski kvartet, ki je vedno nudil s svojimi izvajanji poln užitek in oduševljenje. Vstop prost. 32-n

— **Iz Ruski koncert.** Dne 14. januarja t. l., sobota, v dvorani Hotela »Tivoli« ob 20. se vrši ruski koncert. Po koncertu ples.

— **Iz Društvo drž. pisar, uradnikov za Slovenijo** v Ljubljani tma dne 15. januarja 1928 ob 8. uri zjutraj v restavraciji Mitkič v Kolodvorski ulici svoj redni letni občni zbor.

— **Iz Javen shod železničarjev.** V nedeljo ob pol 10. dopoldne se bo vršil v dvorani Kazine javen železničarski shod, sklican po Udruguženju jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev, na katerem bodo poročali delegati centralnega odbora iz Beograda in zastopniki oblastnih odborov o naslednjih zadevah: 1.) položaj železničarjev v občje; 2.) delavski pravilnik (z veljavno-

stjo od 31. dec. 1927. je za pomožno osebo državnih železnic uveljavljen z zakonom o državnem prometnem osebju iz l. 1923. predviden delavski pravilnik, ki določa plače, službeno razmerje in pokojninske odnose železniškega pomožnega osebja; 3.) komercijalizacija železnic. Vse železničarje pozivamo, naj se shoda v čim največjem številu udeležijo. — Oblastni odbor UJNZB.

— **Iz Čudeži vsemirja!** Jutri, v soboto ob 14.30, prične predvajati ZKD v kinu Matice svoj najnovejši filmski spored »Čudeži vsemirja«. To največje delo znane filmske tvornice »Ufa« v Berlinu nam prikazuje v 7 činih vsa dosedaj odkrita čuda stvarstva. Na izredno lep in vsakemu laiku umljiv način vidimo pred seboj ogromne uspehe astronomske vede. Naša zemlja, nje velikost in primeru z drugimi nebesnimi telesi, gibanje našega zemeljskega planeta okrog sonca, vpliv sonca na zemljo in vsi ostali planeti ter ozvezdja, vse to nam je razloženo v tem filmu na izredno zanimiv način. Tudi velikost in kakovost ostalih planetov ki jih sicer gledamo lahko s prostim očesom o katerih velikosti pa navadno zemljanji nimamo nikakega pojma, vse to vidimo iz filma na lep nazoren način. Najlepše je prikazan konec našega sveta, kakršnega si predstavljamo današnje stanje astronomije. Skratka, film, ki ga predvaja ZKD ob sprem levanju predavanja g. prof. Dolžana prvič v Ljubljani, je izredno zanimiv in poučen vsebine, zaradi česar ga vsakomur najtoteje priporočamo, osebito ker je to prvi film te vrste v Ljubljani. Preskrbite si pravočasno vstopnice za jutrišnje predstavo, ker bo nedeljska nedvomno zopet popolnoma razprodana.

— **Iz Društvo »Sotie«** vabi vse svoje člane in prijatelje k predavanju g. prof. Dolžana »O postanku sveta«. Tema je izredno zanimiva in priporočamo članstvu obisk tega predavanja zlasti tudi zaradi tega, ker bo predvajala ZKD te dni v kinu Matice najnovejši »Ufa« film, ki obravnava isto snov v ogromnem doslej vsepovsod obhodovanem filmu. Predavanje se vrši v soboto 14. t. m. v prostorih ljubljanskega tvora (restavracija) ob 20.30 uri.

— **Iz Vincencelovo in Elizabetno društvo** Trnovo - Krakovo se zahvaljuje vsem darovalcem, ki so prispevali, da se je ob »Novem letu« 1928 obdarovalo 80 revnih otrok.

14. januarja 1928

DRIŠTVENI PLES

Sokola I. na Taboru

— **Iz Nehvaležnež.** Neki Peter, napol gluhoum, je prišel v neko gostilno na Viču. Bil je že nekoliko vmljen. Gostilničarju je potožil, da je lačen. Ker je Peter drugače velik revež, se ga je gostilničar usmili in mu prinesel klobaso. Peter pa je ježno vrget klobaso po mizi in začel zabavljati. Na zahtevo gostov je gostilničar Petra izrinil iz sobe in priprl vrata. Pri tem je Petra lahko poškodoval oz. opraskal na levi roki. Peter je tekel k policijskemu zdravniku po izpricvalno in poškodbo ovadil policiji. Dobrosrčni gostilničar bo imel sedaj sitnosti pri okrajnem sodišču.

— **Iz Male tatvine.** Včeraj je neznan tat posestnikovi hčeri Mariji Kogovskovi iz Dravlj izpred hiše št. 7 v Gledališki ulici odnesel z mlekarkega vozička 5 l mleka. Škoda znaša 65 Din. Čevljarškemu mojstru Matiji Bremcu v Wolfovi ulici je bil ukraden 150 Din vreden rjav suknjič. — Iz večje hiše št. 1 Pred Skofijo je nekdo odnesel zavoj not za citre, ki so bile last g. Marije Jurjevec. Ta jih je za trenutek pustila v veži na zabou, a tat jih je izmaknil. Ga. Jurjevec je oškodovana za 250 Din. Tat naj bi bil tako prilazen in note vrnil, ker je ga, soproga državnega nameščena in ne more utrpeti tako velikega zneska za nabavo novih not.

— **Iz Po Nemčiji se jima je tožilo...** Mlada Anton Semlitsch in Karol Buzenhard, stanuloča v Kosezah, sta v prdelje pobegnila od doma ter po peš mahala proti Kranju. V Kranju sta pri bogatejših meščanih naberačila večji znesek, tak da sta se nato z vlakom odpeljala na Jesenice. Tam sta zopet beračila in nato vstopila v vlak, ki vozi proti Podrožici. Tam sta izstopila. Toda radi sumljivih vedenja so ju prijelo avstrijske blasti in po ugotovitvi spremile v južni državi. Smotaj so ju pripeljali v Ljubljano in odvabili na ju staršev. Na vprašanje, zakaj sta zapustila dom, sta odgovorila, da sta hotela potovati v Nemčijo, kjer bi si poskusa primernega zaslu ka, a obenem obiskovala strokovne tečaje, češ da je v Jugoslaviji za klicava slaba.

— **Iz Drobni policijske kronike.** Aretiranje so bile štiri osebe radi suma tatvine, dva moška in štiri ženske. Tatovi so zadnji čas postali zelo agilni. Prijavljeno so štiri tatvine in večji vlom, dalje slučaj goljufije, 1 slučaj lahke telesne poškodbe, 3 slučaj kaljenja nočnega miru in 2 slučaj večjega izgreza v javnem lokalu. Neki mladenič je prijavljen, da je nadlegoval pasante na način, da so se vsi zgražali. Po gostilnah je bilo razmeroma veselo, zato je neki gostilničar prijavljen radi prekoračenja policijske ure in neki drugi radi plesa brez policijskega dovoljenja. Vozniki in avtomobilisti imajo večne nepravilne s policijo, zopet je prijavljenih 6 radi prestopka cestnopolijskega reda.

Vse za mladost! Zanimivo!

VEČNA MLADOST

Krasna drama iz življenja lepe igralke, ki se v strahu pred starostjo podvrže operaciji po metodi slavnega kirurga dr. Voronova.

Predstave danes točno ob: 4. pol 6. pol 8. in 9. uri.

ELITNI KINO MATICA. Tel. 2124

Brez beliča v žepu pred oltar

Kako je mlad pustolovec opeharil nevesto, župnika, mizarja in stavbnika. — Brez denarja si je kupil vilo in naročil bogato ženitovanjsko gostijo.

V nekem kraju blizu Kraljevega Gradca na Češkem se je zaljubila lani Tončka K. v lepega fanta, ki jo je kmalu zasnil. Njenim roditeljem se je predstavil kot gradbeni asistent Novotny, zaposlen pri inženjerju Komarku v Svobodnih Dvorih. Zaposil je za roko hčerke in izjavil, da za takojšnjo poroko ni nobene ovire. Eksplicitno da ima, vojake je odslužil in njegov oče da je tako premožen kmet, da mu bo lahko dal toliko denarja, da si uredi svoj dom. Roditelji so videli v mladem asistentu dobro partijo in ker je bila hčerka do ušes zaljubljena vanj, so privolili, da se vzameta. Svatba bi se imela vršiti na novega leta dan. Srečni ženin se je začel takoj pripravljati na zakonski stan. Najprej se je zglasil pri župniku in naročil oklice. Župniku je izjavil, da je bil rojen leta 1903 in da je vojake že odslužil. Župnik je zahteval krstni list, toda Novotny ga je zagotavljal, da so njegovi osebni podatki pravilni in da mu pošlje krstni list pozneje. Župnik je veriel in oklical zaročena.

Nato je ženin pripravil zakonsko gnezdo, a nevesta je vsa srečna čakala, kdaj se naselita v njem. Pri mizarju, kateremu se je tudi predstavil kot asistent, je naročil spalnico in kuhinjsko opremo iz trdega lesa za 8000 Kč kljub protestu neveste, ki se je hotela zadovoljiti s cenejšim pohištvom iz mehkega lesa. Novotny je izjavil mizarju, da bo plačal pohištvo njegov oče na dan svatbe. Mizar je bil pa toliko pameten, da se je informiral za vsak slučaj pri nevestinem očetu. Ko je zvedel, da je ženinov oče zelo bogat kmet, ni bil več v skrbeh glede denarja. Leno pohištvo spada v lepo stanovanje. Novotny se je zglasil v pisarni stavbnika Černyja v Kraljevem Gradcu in se mu predstavil kot gradbeni asistent. Stavbnik Černy je zgradil nedavno v Novem Kraljevem Gradcu tri vile. Novotny je eno teh

vil kupil od njega za 59.000 Kč, dasi ni imel v žepu niti beliča. Izjavil je stavbniku, da se zgleda na dan poroke pri njem njegov oče, ki mu izplača takoj 30.000, ostalih 29.000 Kč pa v obrokih. Novotny je nastopal tako samozvestno, da je bil stavbnik prepričan, da je napravil dobro kupčijo. Dovolil je Novotnyju, da se takoj vseli v vilo. Mizar je ta čas napravil pohištvo in ga poslal v stanovanje bodočih novoporočencev.

Treba je bilo pripraviti samo še bogato ženitovanjsko gostijo. Tudi tu si je znal ženin pomagati. Pri raznih trgovcih je nakupil mnogo jestvin in pijače, seveda vse na kredit. Pri zlatarju je naletel na prvo oviro. Poročnih prstanov mu namreč niso hoteli dati na kredit. Moral je zastaviti kolo. Vi-deč, da se vrača iz trgovine brez kolesa, je začela nevesta sumiti, da ima opraviti s pustolovcem. Stopila je k zlatarju, kjer so ji povedali, da ženin ni imel toliko denarja, da bi plačal poročne prstane. Novotny je moral na njen pritisk prstane vrniti, da je dobil nazaj kolo. Toda podjetni ženin se ni dal motiti. Odšel je k drugemu zlatarju, kjer so mu dali kot bogatemu hišnerju posestniku prstane na kredit. Brez beliča v žepu je kupil in naročil vse, kar je bilo treba za poroko.

Pustolovca je slednjič razkrinkal nevestin svak. Opazoval ga je že delj časa in ker je vedel, da nima niti denarja, niti bogatega očeta, je opozoril nanj orožniki. Orožniki so uvedli preiskavo in že čez nekaj dni so nevesti sporočili, da je postala žrtev brezvestnega sleparja. Novotny je naveden pustolovec, ki še ni odslužil vojakov, tako da bi potreboval za ženitev uradno dovoljenje. Njegov oče je tako siromaha, da bi sinu niti obleke ne mogel kupiti. Podjetni snubač je opeharil že več naivnih deklet, od katerih se je dal oblačiti in rediti. Namesto k oltarju je moral romati v zapor.

Prokletstvo, ki se je izpolnilo

V Czortkowi, v neposredni okolici Varšave, je te dni umrl bivši trgovec Samuel Frommer, ki 30 let ni spregovoril besedice. Ta mutec osojski je delal pokoro za prokletstvo, katero je izrekel sam. Pred 30 leti se je sprl s svojo ženo in jo med prepričkom proklel, češ naj zgori. Njegovo prokletstvo se je izpolnilo. Že nekaj dni kasneje je nastala v trgovčevem skladišču eksplozija, smodnika, pri čemur sta žena in oba otroka zgorela.

Frommer je bil po tragičnem dogodku zelo potr. Šel je k židovskemu rabinu in zahteval, da mu naloga pokoro za greh. Svečenik mu je ukazal:

«Usta, ki so izrekla to grozno kletev, naj za vedno umolknejo.»

Frommer se je nato umaknil iz javnega življenja, živel je kakor asket, zaprtjen v molitve. Polnih 30 let ni spregovoril besedice in je bil radi svoje pokore znan po vsej Poljski pod imenom »Szojsjek« (mutec). Sedaj ga je smrt rešila trpljenja.

Konec Mafie

Sicilijanska tajna organizacija »Mafia«, ki jo je organizirala italijanska vlada leta 1800, iz banditov za vzdrževanje javnega reda in miru in ki je igrala v Italiji, zlasti na Siciliji nad sto let zelo važno vlogo, je morala končno na Mussolinijev pritisk likvidirati. »Mafia« naj bi bila nekaka civilna policija, toda tajna organizacija je kmalu nastopila proti vladi in prišla v konflikt z oblastmi. Leta 1860. je Garibaldi to organizacijo oficijelno razpusil. Kljub temu je pa poslovala nemoteno dalje. Italijanske oblasti so zaman napenjale vse sile, da bi jo zatrle. Poedine njene skupine so imele svoje poglavarje. Člani so se ponosno nazivali glavnimi d' onore (mladi plemiči). Oni, katerim so bili poverjeni razni teroristični čini, so se imenovali mandirini. Ljudstvo je nazivalo organizirane bandite mafiosi. Njihov vpliv je segal v najvišje družabne kroge. Organizirane bandite so posegali nasilno v socialne razmere na Siciliji in uveljavljali praktično načelo, da je dovoljeno bogataše oropati in pomagati z njihovim denarjem bednim. — Središče mafije je bila Catania in vzhodje Etne, zadnja leta pa mesto Gangi pri Palermi. Policija je bila v borbi z organiziranimi banditi brez moči. Na mafiste so priležali lov, toda banditi so bili vedno pravočasno opozorjeni tako, da so se lahko skrili.

Slednjič je policija ugotovila, da ima v mestecu Gandi vsaka hiša tajen podzemni izhod. Pod nekaterimi hišami je bil cel labirint tajnih hodnikov. Vrhovni poglavar mafistov je bil zadnje čase Nicolò Andolora. Policija je obkolila njegovo hišo in vdrla v njo po podzemnem rovu. Andolora se je moral zateči v kuhinjo. Ko je policija vdrla v kuhinjo, se je skrli za peč. Njegova mati je vstala, da bi pozdravila policiste. S svojim telesom je zakrila sina, ki je porabil ugodno priliko, ko so policisti preiskovali kuhinjo, da je po tajnem rovu pobegnil. Policija ga je pa kmalu našla v stanovanju nekega mafista, ki ga je izdal. Dotični član banditske organizacije je ležal s prebodenim srcem. Nicolò se mu je za

izdajstvo osvetil. Poleg Andalore je policija aretirala tudi vse druge člane Mafie. Mesto Gangi in okolica si je oddahnila. Mafia, ki je bila prvotno organizirana v svrhu javne varnosti, je postala sčasoma strah in trepet prebivalstva.

Iz Celja

— **c Umrl je v Smarju pri Jelšah dne 11. januarja g. Juro Cerovšek,** trgovec in hišni posestnik ter bivši založnik piva Delniške pivovarne v Laškem v Celju v starosti 56 let. Naj mu bo ohranjen časten spomin!

— **c Velikega manifestacijskega shorovanja Kmetko-demokratske koalicije,** ki se bo vršilo v Zagrebu okrog 22. t. m. v Zagrebu, se bo udeležilo tudi več demokrat-skih somišljenikov iz Celja in okolice.

— **c Telovadni odsek Celjskega Sokola** namerava ustanoviti v Gaberju. Telovaditi bi se pričelo zopet v Sokolskem domu. To vprašanje se bo rešilo na občnem zboru Celjskega Sokola, ki se bo vršil dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v društveni telovadnici.

— **c Umrla je v Vojniku pri Celju go-spa Marija Pribil v visoki starosti 93 let.** Bila je voova po respicijentu finančne straže. N. v. p.!

— **c Prislilna dražba kamnoseške delavnice** v Zavodni, o kateri smo poročali, da se bo vršila v soboto, dne 14. t. m., se ne bo vršila, ker je dosežena poravnava.

Iz Maribora

— **m Protest gostilničarske zadruge** proti novim davkom. Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Mariboru je sklicala minulo sredo protestno zborovanje proti novim davčninam, ki so jih uvedli klerikali v oblastni skupščini, kakor tudi proti nameravanemu povišanju državnih davkov potom novega državnega zakona. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Govorniki so ostro kritizirali postopanje klerikalcev, ki ne-le da v Beogradu podpirajo vladu, ki nalaga vedno nova bremena, marveč tudi v oblastni skupščini pritiskajo davčni vjaki, tako da je nadaljni obstoj gostilniškega vjaka v mariborski oblasti resno ogrožen. Sprejeta je bila obsežna resolucija, v kateri zahtevajo znižanje nekaterih davkov ter odpravo raznih taks.

— **m Kdo bo župan?** To vprašanje zanima vsakega Mariborčana. Dasiravno se bo vršila volitev župana že jutri, še danes ni jasno, kdo bo dobil potrebno število glasov. Verjetno je, da bo v ožji volitvi izvoljen ob asistenci ostalih strank zopet klerikalni župan, ni pa tudi izključeno, da pride do zaklerikalce neljubih presenečenj. Vsekakor pa je večina treznih Mariborčanov mnenja, da bi bilo treba sedaj izločiti iz občinske dvorane vsako strankarsko politiko in se dogovoriti na podlagi primernega gospodarskega programa za skupno delovanje vseh večjih strank.

— **m Tatvine koles.** Kljub temu, da sedaj vsakega kolesarja sezono, so v Mariboru tatvine koles vendar na dnevnem redu. Niti na hip ni varno puščati kolo brez nadzorstva v veži. Policija je dolgo zaman zasledovala te specialiste. Šele včeraj se ji je posrečilo izslediti takega dolgooprstežala. Kmalu nato je tudi orožništvo v Studenčih pravilo pod ključ še dva njegova tovariša, tako da so menda prijatelji tujih koles sedaj zaenkrat vsi na varnem.

Maurice Renard — Albert Jean:

Skrivnostni mrlič

Roman.

— Prihajava, — je spregovoril Erik v zadregi, — vprašat vas, kaj menite o skrivnosti Richarda Ciruguea. Ker se znanost izmika in noče dati nobenega pojasnila, sva sklenila obrniti se na »metavede«, če se smem tako izraziti. Mojster je namršil goste obrvi. Z rano je skomignil, kakor da dviga težko breme. A glas, ki zna vpraševati čas in noč, se je izvil iz grla.

— Lahko si mislita, kako budno zasledujem v novinah poročila o preiskavi. Toda žal moram priznati, da te zagovetke še nisem mogel pojasniti. V »Tajni Givreusa« sem slutil koeksistenca dveh enakih ljudi, katerih eden je izšel iz drugega tako, da sta se razdvojila. Pripisoval sem ljudem ta proces, ki ga pa najdemo v resnici samo pri celicah. Oba Givreusa sta rezultat razdvajanja. Recimo, da je tak pojav mogoč. V tem primeru bi tehtala oba moža v začetku svoje dvojne eksistence vsaki polovico teže prvotnega človeka in, kakor sem skrbno zabeležil, sta tehtala moja lunaka vsak sedemindeset kilogramov, dočim bi znašala njuna normalna teža štiriinšestdeset kilogramov, torej dvakrat toliko.

Srepe črne oči so zrle po vrsti na Erika in Claudea. Iz njih je odsevala bojazen vestnega debaterja, ki skuša ugotoviti izobrazbo in nadarjenost svojih poslušalcev, da bi mogel prilagoditi razlago njihovemu nivoju.

Claude je priznal: Vsako teh štirih trupel tehtal približno sedemindeset kilogramov, — toliko, kolikor je tehtal moj brat.

— Torej sama vidita, da moja domneva nima nič skupnega z resničnostjo. Nagnil je glavo na stran, zavil nos v običajnem zasmehu in govoril nazorno, z eno roko polno dialektike, z drugo pa na trebuhu.

— Med Givreusom in Cirugueom — je dejal — je taka razlika, kakor med razdvajanjem in razmnoževanjem. Po mojem se zagovetka Richarda Ciruguea sploh ne da pojasniti v sedanjem stanju sodne preiskave. In stavim glavo, pa čeprav jo bom moral zahtevati nazaj, če se zgodi kaj novega... kako čudovito! Opraviči imamo s človekom, ki ima na dan svoje smrti več trupel, kakor svetnik nekaj stoletij po svoji smrti...

Erik in Claude sta se zasmejala. Rosny je nadaljeval:

— Sveti Dioniz, gospoda, je imel celo tri trupla. Eno je bilo pokopano na Montmartru, drugo v Ratiboru, tretje pa v Korintu. Življenje svetnikov je polno takih čudežev, na katere pa cerkev mogoče reče, ni ponosna — toda, da se vrnemo k zadevi Richarda Ciruguea — vidim, da sta razočarana. Žalibog, Vidita, da si nič ne domišljujem. Pred tem oporekanjem realnega in običajnega ne zadošča reči: »Resnica se zdi včasih neverjetna«. Verjemita mi, da se ne morem dovolj načuditi, da se dogaja nekaj, kar je na prvi pogled tako zelo podobno izmišljotini. Pomislita, kaj bi bilo, da je kako naravno naključje nenadoma odkrilo podanikom Ludovika XIV. radiofonijo in radiotelegrafijo (te uresničene sanje). Mar bi ne bili v istem polo-

žaju, kakor smo zdaj mi, ki si belimo glave s skrivnostjo Richarda Ciruguea? Vendar pa mislim, da iščemo ključ od te zagovetke predaleč. Ključ bo nedvomno mnogo bliže. Morda ga imamo tik pred nosom, kakor ukradeno pismo Edgara Poca... Nu, zdaj pa zbogom, gospoda, — je dejal mojster in spremil gosta do vrat. — Hvala, da sta mislila, da bi vama mogel avtor pluralizma pomagati.

— Zanašala sva se v prvi vrsti na avtorja Givreusa: na učenjaka »metavede«.

»Metaveda« — je dejal Rosny, — pa naj obvelja ta izraz, če že hočete. Vsekakor je to zapeljiva zadeva. To je velik korak na poti k razširjenju obzorja misli in iluzij možganske optike. To je pripomoček za relativno spoznavanje neznanega.

— Mojster — je dejal Claude, stoječ na pragu, — mislite, da je moj brat živ?

Rosny se je nekoliko začudil. Njegov nenasiten, prodirajoč pogled se je ustavil zdaj na Claudeovem, zdaj na Erikovem obrazu. Videl je, da se je slednji globoko zamislil in da je razumel, da ima skrivnost Riharda Ciruguea nepričakovano ozadje.

— Ker doslej ta zadeva še ni pojasnjena, — je odgovoril učenjak, — je vse mogoče.

IV.

Ko je Erik prestopil prag svoje sobe, mu je že v predsobi zadišalo po sežganem papirju.

Charlotta je hotela zapreti kuhinjska vrata. Poriniti jo je moral nežno v stran, da je mogel v njeno stanovanje.

— Prosim vas, gospod Erik, saj vendar veste, kaj je to...

— Torej še vedno ni konca? Še vedno ta gnusna pisma? Še vedno tako mnogo?

— Malo manj, — je zašepetala Charlotta ter ga osrečila z melanholičnim, vdanim pogledom.

V štedilniku so gorela pisma, v katerih so razni podležji nadlegovali nesrečno vdovo. Charlotta je metala v ogenj pismo za pismom.

Bila so najrazličnejša pisma v belih in pisanih kuvertah. Nekateri so snubili Charlotta, drugi so jo nadlegovali z raznimi nesramnimi ponudbami in predlogi. Predlagali so ji roko, srce in imetje... Same nesramnosti manjakov in sadištov, skrite v ciničnih ali lascivnih frazah, ogabna slika spolne perversnosti in neobrzane razuzdanosti. In na vsakem listku izraz »uteha«. Nekatera pisma so bila pisana na stroji, druga z okorno, drhtečo roko, tretja so zopet izdajala predrzno žensko roko.

— Zgodilo se je nekaj novega, — je dejal Erik, ko se je nekoliko poleglo njegovo ogorčenje nad človeško podlostjo in brezvestnostjo. — Oh, ne trepite se, pa tudi veseliti se ne smete. Da povem po pravici, preiskava je dosegla nekaj novega. Toda s tem se niti najmanj nismo približali cilju. Skrivnost Richarda Ciruguea ostane slej ko prej nepojasnjena. Prihajam baš od Marcelina, ki sem ga zapustil s skrbjo v srcu, na katero me je spomnil ta hip vaš štedilnik.

— Ne razumem, kaj mislite, — je dejala Charlotta. — Stopite sem v jedilnico, da bi pojasnili. Jaz pa opravičam ta čas svoje delo.

Erik je stopil za njo v jedilnico.

— Torej, — je spregovoril in na tistem prisegel, da bo govoril o Richardu samo v ednini, — to smo zvedeli malo pozno potom Marseillske banke. Nismo vedeli, da je naložil Richard pred tremi leti v banki razne vrednostne papirje, med njimi tudi vse procentne obveznice državnega posojila. A pred dvema letoma je bila ta obligacija izžrebana in izplačana na njo nagrado v znesku enega milijona frankov. Razumete? Richard je zadel pred dvema letoma milijon frankov.

— To ni mogoče!

— In vendar je res. Dvignil je denar in zahteval, da mora ostati ta zadeva strogo tajna. Čez nekaj mesecev je dvignil tudi v Marseillski banki svoje vrednostne papirje. Njegovo ime so črtali iz seznama bančnih upnikov. In od tistega časa niso slišali o njem ničesar niti v Marseillski banki, niti v upravi državnega posojila.

— Kaj je pa počel s takim denarjem?

In Charlottin pogled je obstal na siromašni, oguljeni kredenci, na uri najslabše vrste, na starih stilih in lestencu iz imitirane mede.

— Kaj je počel z njim? Tudi jaz bi rad vedel. Policija je brzojavila v vse banke širom sveta. Toda doslej niso našli od Richardovega milijona niti vinarja, če ne računamo malenkostnih zneskov, najdenih pri treh truplih, to je nekaj nad petindvajset tisoč frankov.

Pred dvema letom, — je zajecjala Charlotta, — kaj ni bil ta milijon vzrok, da se je lani na novega leta dan tako veselil?

— Nikakor ne. Toda dobitek v znesku enega milijona frankov je v zvezi z nečem drugim in sicer z opremo gospodične Paulette Vassardove v Nogentu, z vedno redkejšimi trgovskimi potovanji in s tem, da se je Richard nehal zanimati za svoj poklic, kar dokazujejo njegove knjige, ki niso samo malo popisane, marveč celo zanemarejene.

— Bila sva torej bogata — je vzdihnila Charlotta.

— Morda ste še vedno bogati? Jaz sem celo prepričan o tem, Charlotta. In zato vas rotim, ne odklanjajte moje pomoči. Doslej ste nazivali to »darila« in jih odklanjali. Zdaj pa gre samo za »posojilo«.

— Ljubezen je iznajdljiva in vi me res ljubite, gospod Erik. Ah! Če je mrtve in če sem res bogata, kako vas osrečim!

— Samo da je mrtve, to zadostuje. Toda saj vendar veste, da je mrtve! Vsi so o tem prepričani. Mar ta grozna pisma, ki jih neprestano dobivate, ne kriče vsak večer in vsako jutro: Mrtve je! Mrtve je! Mrtve je!

Charlotta je hotela napeljati pogovor drugam in zato je dejala:

— Zdaj se spominjam; jasno mi je, od kod je jemal denar za dragocene juvelirske izdelke.

— Seveda, saj je imel dovolj denarja. No, in? Kaj dokazuje to... Ne, — veste, da vam nerad govorim o tem — milijon! Zarek, ki se je zasvetil v temi in sicer baš tako dolgo, da je zbudil v vas nade in da je bilo razočaranje potem tem bridkejšo. Oh! Ne govorim zase, niti za Claudea. Claude se opira na svojo zmoto, jaz pa, draga Charlotta, na

svoje trdno prepričanje in ljubezen do vas. Toda Marcelin, to je nekaj drugega. Marcelin je z juga. Navduši se hitro in tudi obupa hitro. Milijon, ki ga je prvi hip razveselil, ga zdaj tare, ker so splavale po vodi vse njegove nade... Sicer pa — zdaj, draga Charlotta, boste razumeli, zakaj sem primerjal Marcelinove skrbi z vašim štedilnikom. Marcelin ima tudi igraško žilico. Vseč so mu efektne vloge. Pasje vloge ga pa more.

— No, kaj hočete reči s tem?

— Tole: zdi se mi, da bo zadeva Richarda Ciruguea otičala za vse večne čase na mrtvi točki in da je bila Marcelinu zaupljena preiskava v aferi zloglasnega Pantrua. In tako se bojim, da nis bo zapustil. Malo naprej, predno sem prišel k vam, sva govorila o Richardu in na vsa moja vprašanja je Marcelin odgovarjal samo »Pantru«.

— Kaj pa je to, Pantruafera?

— Če bi čitali novine, draga moja...

— Ne čitam jih več, ker tako navdušeno brskajo po moji sramoti.

... Če bi čitali novine, bi vedeli, da se je položaj zadnje dni žal bistveno izpremenil. Dva dni je tega, kar grozi dim Pantruvega štedilnika zasenčiti skrivnost Richarda Ciruguea.

Na Charlottin vprašujoči pogled je odgovoril Erik s tem, da ji je povedal vse, kar so oblasti dognale o zadevi zagovetega Pantrua. Čitatelj se gotovo spominja te strašne storije. O nji se bo govorilo še dolga stoletja. Kriminalna kronika ne pozna zagovetnejšega in strahotnejšega poglavja. In Charlotta je takoj opustila Marcelinu zaposlenost, čim ji je Erik na kratko povedal o tej aferi, ki naj bi postala naša dobi to, kar je bila pretekli senzacionalna obravnava proti Gillesu de Rais in madame de la Brinvilliere. Erik je pripovedoval o miroljubnem kraju v Villejuifu. Pripovedoval ji je o njegovem prebivalcu Pantru, ki so ga že zdaj nazivali »zagovetni mož«, »ljudožrce« ali »vampir iz Villejuifa«. Pravil ji je o njegovem sumljivem vedenju, o črni bradi in ženskah, njegovih »nevestah«, ki jih je vodil v stolp in ki so se vračale od tod samo skozi dimnik v obliki dima. Pravil ji je o gnusnem dimu, gostem in smrdljivem, o katerem je dejal neki mesar, da diši po prežganem mesu. Nato ji je pripovedoval o preplašenih sosedih, ki se dolgo niso upali spregovoriti. Sele ko je bil Pantru delj časa odsoten, so začela prihajati na naslov državnega pravdnika anonimna pisma. Državni pravdnik je odredil strogo preiskavo. Sodna komisija je našla v stolpu štedilnik, v katerem je vampir sežgal svoje žrtve. Našli so cele kupe sumljivega pepela in tri mrtve pse, ki so bili slabo zakopani na vrtu. Vsi trije so imeli z vrhovi zadrgnjene vratove. Slednjič ji je pravil o prikah, ki so se šele zdaj upale z besedo na dan. Njihove izpovedbe so grozne. Priče so pripovedovale o nekem nestvoru, ki je dolgo zahajal v stolp kralja Jana, vedno samo ponoči. Nekega dne je pa izostal in s tem nehotel priznal svoje strahotne zločine.

— Nimamo sreče, — je zaključil Erik svoje pripovedovanje. — Redko se pripeti, da bi dve tako senzacionalni aferi istočasno razburali javnost. Toda pozornost občinstva se ne zna deliti. Ljudje imajo svoje malike na vseh poljih. Tudi v našem primeru imajo lahko samo enega malika.

— Da, da! Mislim, da bo najbolje takoj poiskati »naslednika«, ki bi nadomestil Césarja Marcelina.

— Ali bi ne mogli izposlovati, da bi policija poverila preiskavo kakemu drugemu komisarju, gospod Erik? Saj imate dobre zveze.

— Nočem izpodrinuti Marcelina, ker še vedno verujem, da je imeniten dečko, ki se zanima za našo zadevo toliko, kolikor mu dopušča njegovo komedijsko taktiko. V danih razmerah poznam samo enega moža, ki bi bil pripravljen napeti vse sile kot podrejena moč in ki bi ne pričakoval, da se pred javnostjo pravi.

— Iz ljubezni do umetnosti?

— Iz ljubezni do vas.

— Gospod Erik, gospod Erik! Vi?

— Jaz, Charlotta.

Erik je dobil brez večjega truda dovoljenje, da sme kot prostovoljni pomočnik državne policije voditi preiskavo v zadevi Richarda Ciruguea na svojo pest. In Marcelin mu je z veseljem prisrčil na pomoč. Zapečeval je podrejenim policijskim organom, naj ubogajo Erika tako, kakor njega.

Zaljubljenemu mladeniču je prišlo na misel razširiti krog preiskave, da najde morebiti kako novo sredstvo, odnosno oporo, ki bi mu pripomogla pojasniti Richardovo zagovetko. V krogu dejstev, ki so bila v neposredni zvezi z osebami, bivališčem in ciljem štirih dvojnikov, ni mogla preiskava ničesar dognati.

V ta namen je zbral Erik vse policijske raporte, predložene 16. januarja jutraj osrednjemu uradu policijskega ravnateljstva. Spočetka se je omejil na raporte komisarijotov Pariza in okolice. In tako je brez presenetljivih dogodkov in nepotrebnega razburjanja zvedel, da so našli v noči od 15. na 16. januarja, torej iste noči, ko so umrli štirje Richardi Cirugue, pred kolodvorom na Place de la Madeleine v Parizu zapuščen avto znamke Ford.

Zapuščeni avtomobil je stal pred kolodvorom pripravljen k odhodu. Imel je po predpisih prižgane luči. Redar si je zabeležil številko za slučaj, če bi bila uvedena preiskava proti lastniku. Ker pa le nikogar ni bilo k avtomobilu, so ga odpeljali v mestno skladišče. Nato je popisovalni urad obvestil policijo, da dočiste številke nima zabeležene v svojih seznamih in ker so se ujemale še nekatere druge okoliščine, so uvrstili avtomobil s sumljivim številko med obtežilne dokaze proti ponarejevalcem iz Dauphine, češ, da so ga ukradli. Zdej je bil avto v posebni garaži pariške prefektore.

Erik Alban je brez obotavljanja sklenil ogledati si ta avtomobil.

Pod širokim pristreškom ogromno skladišče. Zelo dolga parketirana ulica s pregradami, na katerih sta bili dve vrsti števil, kakor na hišah. Kolikor števil, toliko oddelkov z mrežami.

Uniformiran paznik je odprl Eriku vrata.

To skladišče je nekaka mrtvašnica in jetišnica najrazličnejše robe.

Sredi pestre, zaprane robe, ki spominja na bogate zaloge starinarjev, so stala za pravim jetiškim zidom mrtva kolesa, motocikli in druga vozila, odnosno stroji, ki so bili več ali manj že mrtvi. Dva avtomobila sta spala večno spanje v oddelku št. 173. En Citroën in en Ford.

Darujte za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Ne pozabite takoj naročiti

LJUBLJANSKI ZVON 1928

Poleg mnogih kratkih povesti, pesmi in esejev izpod peresa naših najboljših pisateljev in pesnikov bo vse leto izhajal

izvirni zgodovinski roman

SERENISSIMA

ki se vrši v Benetkah in je pisan s pripovednim izkošjem Sienkiewiczovih povesti.

UMETNIŠKI PORT 'ETI slovenskih pisateljev in umetnikov bodo krasiili tudi letos vsako številko.

Ljubljanski Zvon izhaja vsak mesec ter velja za celo leto 120 Din, za pol leta 60 Din, za četrt leta 30 D; za inozemstvo 150 Din. Naroča se v

Knjižarni Tiskovne zadruga v Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru.

Poročni prstani
F. ČUDEN, Hlmann 1.



Dr. G. Piccoli, lekarnar
v Ljubljani

priporoča pri zaprtju in drugih težavah želodca svojo preiskušeno ZELOČNO TINKTURO. 113/L

Tvornica suhomesnatega blaga

z električnim pogonom, vsem potrebnim inventarjem, zlasti več strojev za mešanje in mletje mesa ter polnjenje klobas itd., s sušilnico, skladiščem, vozovi, konji, tehničarji itd. — prodaj jako ugodno radi drugega podjetja — Samo resni reflektanti določne informacije brez označbe naslova do končnega dogovora potom agencije Intermissor, Zagreb. Samostanska 9. M 55. — Telefon 21-64.

Stanovanje

sobe s kuhinjo išče miren za koneski par brez otrok. Vselitev 1. marca — Ponudbe pod »Pomlad/3« na upravo »Slovenskega Naroda«.

DRUŽBA »ILIRIJA«
Premog, drva, koks
ogljje — Dunajska cesta 46, poleg IV. Zakornika — Telefon 2820 108/L

Blagajničarka
z večletno prakso, izurjen v vseh pisarniških delih, več stalno službo v večjem podjetju. Dopisi pod »Vestna/34« na upravo »Slov. Naroda«.

Sobarica
z dobrimi spričevali — išče službo v večjem hotelu ob morju; večša slovenskega in nemškega jezika. Nastopi lahko s 1. februarjem. — Ponudbe pod »Sobarica/59« na upravo »Slov. Naroda«.

Uradnik
z večletno prakso, izurjena v vseh pisarniških delih, večša slovenskega, nemškega in italijanskega jezika — išče službo v večjem podjetju. — Ponudbe pod »Stalno/58« na upravo »Slov. Naroda«.

St 1033-28, ref. IX

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje od dajo
kleparskih in krovskih del

za palačo »Delavske zbornice« na Miklošičevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni razpisni pripomočki in podatki se dobe, počenši s 14. januarjem 1928, med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II. Ponudbe je vložiti najkasneje do 28. januarja 1928 do 11. ure dopoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 11. januarja 1928.

Spominjajte se Tabora!

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

Podeljuje vsakovrtno kredite, eskomтира menice, inkasira fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočem računu ter jih obrestuje po dogovoru najugodnejše

Kot pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije vodi poseben oddelček za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne štete na obroke pod zelo ugodnimi pogoji